

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

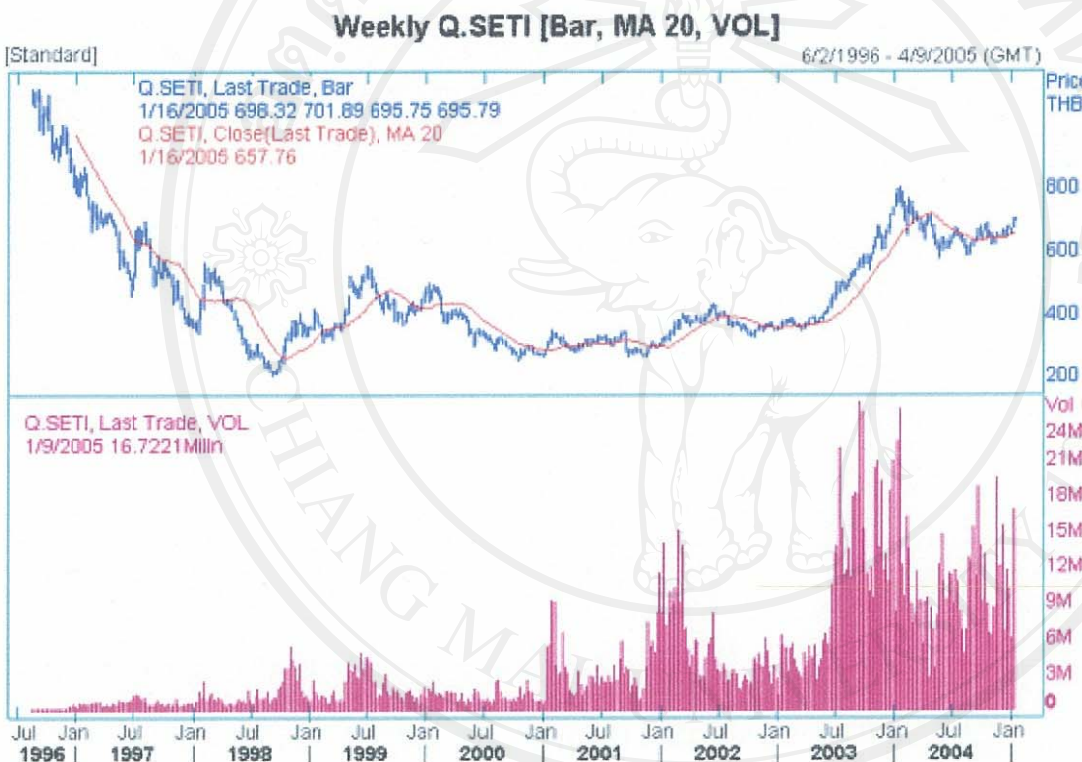
ปัจจุบันรัฐบาลมีการจัดทำกรอบความมั่นคงทางการเงินของประเทศเพื่อใช้ประกอบการดำเนินนโยบายการเงินการคลังในช่วงเศรษฐกิจขาขึ้น โดยเชื่อมกับโครงการลงทุนเพื่อที่จะแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทย และปัจจัยที่เป็นตัวนำในการขยายตัวของเศรษฐกิจที่เปลี่ยนจากการบริโภคและการส่งออกมาเป็นบริโภคและการลงทุนภายในประเทศแทน การที่จะทำให้นโยบายของรัฐบาลเป็นจริงนั้นต้องอาศัยเงินจำนวนมาก และการใช้เงินออมภายในประเทศอาจไม่เพียงพอ รัฐบาลจึงวางแผนแก้ไขความไม่เพียงพอของเงินออมภายในประเทศโดยการกระตุ้นการออมภายในประเทศทั้งในภาคครัวเรือนและภาคเศรษฐกิจ โดยในภาคเศรษฐกิจนั้นรัฐบาลกระตุ้นการออมในหลายๆ ทาง เช่น การลดภาษีให้กับผู้ที่ซื้อหน่วยลงทุนเพื่อกระตุ้นการออมทำให้การออมในภาคเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น (โอพาร์ ไชยประวัติ, 2547)

จากการที่รัฐบาลกระตุ้นการออมทำให้นักลงทุนจำนวนมากหันมาออมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand หรือ SET) ในรูปการลงทุนในหลักทรัพย์ เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นศูนย์กลางซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อส่งเสริมการออมและเป็นแหล่งระดมเงินทุนในประเทศ โดยนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ นักลงทุนต่างชาติ สถาบันการเงิน และนักลงทุนรายย่อย โดยการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะทำให้ผู้ลงทุนมีสิทธิเป็นเจ้าของกิจการ และในขณะเดียวกันก็จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน 2 ทาง คือ ผลตอบแทนจากการเปลี่ยนแปลงในราคาหลักทรัพย์ (capital gain) และผลตอบแทนจากการปันผล (dividend) โดยเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยง และนักลงทุนจะตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงเมื่อคาดว่าจะได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า

ดังนั้นเมื่อนักลงทุนตัดสินใจที่จะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แล้วจะส่งผลให้ดัชนีการซื้อขายตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นหรือลดลง ดัชนีราคาหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นดัชนีตัวหนึ่งที่ใช้เป็นตัววัดเศรษฐกิจของประเทศ จากภาพที่ 1.1 แสดงให้เห็นว่ารายได้ของประชาชนในรูปเงินออมในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นมากหลังจากที่ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งส่งผลให้ดัชนีราคาหลักทรัพย์ลดลงเหลือ 296.2 จุด เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2543 จากที่เคยสูงสุดที่ระดับ 1,753.73 จุด เมื่อปี พ.ศ. 2537 จะเห็นว่าแนวโน้มการลงทุนเพิ่มสูงขึ้น

เรื่อยๆ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมาจนกระทั่งถึงปลายปี พ.ศ. 2547 แสดงว่าเศรษฐกิจอยู่ในช่วงขยายตัว อีกทั้งจากนโยบายการลงทุนของภาครัฐจะส่งผลให้เกิดการลงทุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องต่อไปอีกทำให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีรายได้ที่สูงขึ้นและการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์จะสูงขึ้นตามไปด้วย

ภาพที่ 1.1 แนวโน้มดัชนีราคาหลักทรัพย์และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2539 ถึง 2547

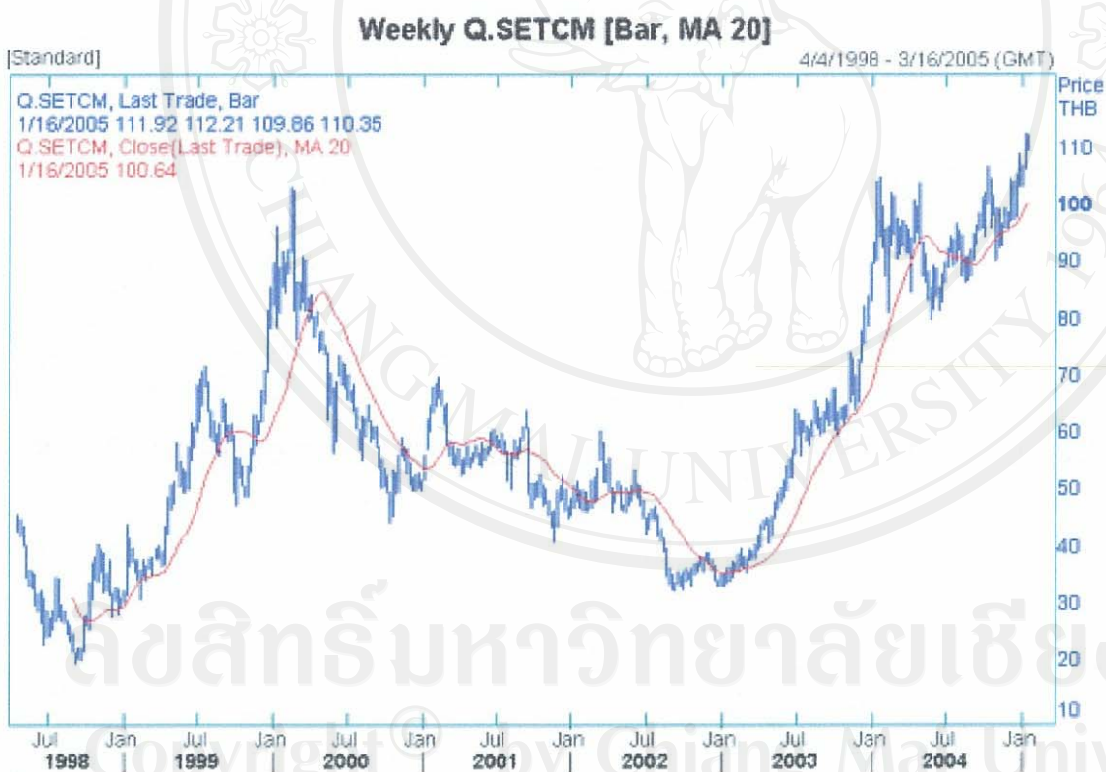

ที่มา : Reuters (2004)

จากการเติบโตและขยายตัวอย่างต่อเนื่องของตลาดหลักทรัพย์ส่งผลให้ดัชนีหลักทรัพย์กลุ่มสื่อสารเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นจากภาพที่ 1.2 เนื่องจากธุรกิจในกลุ่มสื่อสารเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ซึ่งมีลักษณะผูกขาดมีผู้ให้บริการน้อยราย ธุรกิจสื่อสารจึงมีปัจจัยพื้นฐานที่มั่นคงและมีอัตราการเติบโตที่สม่ำเสมอในระดับสูง อีกทั้งปัจจุบันธุรกิจสื่อสารยังมีความเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของประชาชนทุกคนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น โทรศัพท์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สัญญาณดาวเทียม เคเบิลใยแก้วนำแสง ฯลฯ นอกจากนี้ธุรกิจสื่อสารยังเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศทำให้หลักทรัพย์กลุ่มนี้มีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง แนวโน้มของหลักทรัพย์กลุ่มสื่อสารจึงขึ้นอยู่กับเปลี่ยนแปลงการพัฒนาของเทคโนโลยีมากกว่า

การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจเนื่องจากดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน ดังนั้นหลักทรัพย์กลุ่มนี้จึงมีการปรับตัวขึ้นมาตลอดแม้ในยามที่เศรษฐกิจตกต่ำ และรายได้ของธุรกิจสื่อสารจะดีขึ้นอีกเมื่อเศรษฐกิจดีขึ้นเพราะอัตราการใช้การสื่อสารต่างๆ จะมากขึ้น ซึ่งจะทำให้หุ้นกลุ่มนี้เติบโตในช่วงเคลื่อนไหวของราคาสูง และมีกำไรจากการดำเนินการสูง ทำให้ปีผลเป็นสัดส่วนสูงตามไปด้วย ส่งผลให้มีการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มนี้เพิ่มขึ้น หลักทรัพย์กลุ่มสื่อสารจึงเป็นที่สนใจต่อนักลงทุนอีกกลุ่มหนึ่ง รวมทั้งการมีอัตราการเติบโตทางด้านมูลค่าการตลาด (Market Capitalization) สูงเป็นอันดับ 3 เมื่อเทียบกับหลักทรัพย์กลุ่มอื่นของตลาดหลักทรัพย์ โดยมีมูลค่าถึง 606,943 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.03 (ตารางที่ 1.1)

ภาพที่ 1.2 แนวโน้มดัชนีราคาหลักทรัพย์กลุ่มสื่อสาร ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2542 ถึง 2547

ที่มา : Reuters (2004)

หลักทรัพย์ในกลุ่มสื่อสารมีทั้งหมด 17 บริษัท ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะเลือกหลักทรัพย์ของ 6 บริษัทมาทำการศึกษา โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ ประการแรก คือมูลค่าของตลาด (Market Capitalization) สูงสุด 6 อันดับแรกของกลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบกับหลักทรัพย์ในกลุ่มสื่อสาร (ตารางที่ 1.2) ประการที่ 2 คือหลักทรัพย์มีสภาพคล่องในการซื้อขายสูง คือมีปริมาณการซื้อขายใน

แต่ละวันเป็นจำนวนมาก และประการสุดท้าย คือมีผลตอบแทนต่อหุ้น (Price Earning) และมูลค่าหุ้นตามบัญชี (Price Book Value) ที่ดี ดังนั้นจะพบว่ามียักษ์ใหญ่ของบริษัท 6 บริษัทที่น่าสนใจ ได้แก่ 1) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ “ADVANC” 2) บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ “SHIN” 3) บริษัท ยูนิเทคคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) หรือ “UCOM” 4) บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ “TRUE” 5) บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) หรือ “TT&T” และ 6) บริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) หรือ “SATTEL”

ตารางที่ 1.1 มูลค่าตลาด (Market Capitalization) ยักษ์ใหญ่แต่ละกลุ่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2547

ชื่อหลักทรัพย์	มูลค่าตลาด (ล้านบาท)	ร้อยละ (%)
กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรม	2,873.66	2.44
ธุรกิจการเกษตร	1,271.95	1.08
อาหารและเครื่องดื่ม	1,601.71	1.36
สินค้าอุปโภคบริโภค	1,283.73	1.09
ของใช้ในครัวเรือน	259.10	0.22
อัญมณีและเครื่องประดับ	70.66	0.06
เวชภัณฑ์และเครื่องสำอาง	94.22	0.08
สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	859.74	0.73
ธุรกิจการเงิน	27,052.46	22.97
ธนาคาร	21,399.36	18.17
เงินทุนและหลักทรัพย์	4,687.37	3.98
ประกันภัยและประกันชีวิต	965.74	0.82
วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม	7,219.49	6.13
เคมีภัณฑ์และพลาสติก	4,946.47	4.20
เครื่องมือและเครื่องจักร	35.33	0.03
บรรจุภัณฑ์	541.76	0.46
เยื่อกระดาษและกระดาษ	765.52	0.65
ยานพาหนะและอุปกรณ์	930.41	0.79

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

หมวดอุตสาหกรรม	มูลค่าตลาด (ล้านบาท)	ร้อยละ (%)
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	21,328.70	18.11
วัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่ง	13,343.68	11.33
พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	7,985.01	6.78
ทรัพยากร	22,577.09	19.17
พลังงานและสาธารณูปโภค	22,506.43	19.11
เหมืองแร่	70.66	0.06
บริการ	14,297.65	12.14
พาณิชย์	2,485.01	2.11
บันเทิงและสันทนาการ	2,956.10	2.51
การแพทย์	1,048.18	0.89
โรงแรมและบริการท่องเที่ยว	1,001.07	0.85
การพิมพ์และสิ่งพิมพ์	317.99	0.27
บริการเฉพาะกิจ	94.22	0.08
ขนส่ง	6,253.75	5.31
คลังสินค้าและไซโล	141.33	0.12
เทคโนโลยี	16,405.78	13.93
สื่อสาร	14,168.10	12.03
เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	824.41	0.70
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	1,413.28	1.20
อื่นๆ	4,734.48	4.02
รวม	117,773.03	100.00

ที่มา : Reuters (2004)

ตารางที่ 1.2 ข้อมูลพื้นฐานของหลักทรัพย์ในแต่ละบริษัทที่นำมาทำการศึกษา

ชื่อบริษัท	มูลค่าตลาด (ล้านบาท)	ร้อยละ (%)	ผลตอบแทน ต่อหุ้น	มูลค่าหุ้น ตามบัญชี
แอดวานซ์ อิน โฟร์ เซอร์วิส	337,970	55.68	16.89	5.51
ชิน คอร์ปอเรชั่น	136,632	22.51	15.89	4.04
ยูไนเต็ดคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี	32,351	5.33	16.47	3.43
ทรู คอร์ปอเรชั่น	31,567	5.20	-	-
ทีทีแอนด์ที	17,763	2.93	-	1.35
ชินเซกเทลไลท์	16,594	2.73	20.10	1.98
รวม	572,879	94.39	69.35	16.31
รวมกลุ่มสื่อสารทั้งหมด	606,943	100.00	174.70	39.77

ที่มา : Reuters (2004)

การศึกษานี้ จึงเกิดมาจากปัญหาที่ต้องการทราบว่าหากนักลงทุนต้องการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและมีความต้องการซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่มสื่อสาร และหากมีตัวแปรอยู่สองตัวคือราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ จะทราบได้อย่างไรว่าตัวแปรใดเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอีกตัวแปรหนึ่ง หรือจะเปลี่ยนไปในทิศทางใด และจะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มนี้หรือไม่ จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขายของหลักทรัพย์ในกลุ่มสื่อสารในลักษณะความเป็นเหตุเป็นผลกัน โดยวิธี Cointegration and Error-Correction Model

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1.3.1 ทำให้ทราบขนาดและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่มสื่อสาร

1.3.2 นักลงทุนสามารถนำเอาผลที่ได้จากการศึกษามาใช้วิเคราะห์เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการลงทุนอย่างมีเหตุผล

1.3.3 เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์แก่ผู้ลงทุนในการเลือกหลักทรัพย์กลุ่มสื่อสารในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้จะใช้ข้อมูลทุติยภูมิโดยใช้ข้อมูลรายสัปดาห์ของราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายอยู่ในตลาดช่วงระยะเวลา 6 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2542 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2547 รวมทั้งสิ้น 313 สัปดาห์ และทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มสื่อสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เกณฑ์ที่ใช้ในการเลือกบริษัทมาทำการศึกษา

(1) มูลค่าของตลาด (Market Capitalization) โดยเป็นบริษัทที่มีมูลค่าของตลาดสูงสุด 6 อันดับแรก เมื่อเปรียบเทียบกับหลักทรัพย์ในกลุ่มสื่อสาร ซึ่งจะมีการเคลื่อนไหวของดัชนีตลาดหลักทรัพย์อย่างมากและเป็นที่น่าสนใจของนักลงทุน

(2) หลักทรัพย์มีสภาพคล่องในการซื้อขายสูง คือ มีปริมาณการซื้อขายในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นถึงความนิยมของนักลงทุนที่มีต่อหลักทรัพย์

(3) มีผลตอบแทนต่อหุ้น (Price Earning) และมูลค่าหุ้นตามบัญชี (Price Book Value) ที่ดี ซึ่งจะแสดงว่าเป็นหลักทรัพย์ที่มีการเติบโตและมีการปันผลอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

หลักทรัพย์ที่เลือกมาทำการศึกษาทั้งหมด 6 บริษัทดังนี้

ADVANC : Advanced Info Service Public Company Limited

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

SHIN : Shin Corporation Public Company Limited

บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

UCOM : United Communication Industry Public Company Limited

บริษัท ยูนิคคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)

TRUE : True Corporation Public Company Limited

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

TT&T : TT&T Public Company Limited

บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)

SATTEL : Shin Satellite Public Company Limited

บริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน)

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand) หมายถึงสถาบันที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2535 ตามมาตรา 153 จัดตั้งให้ตลาดหลักทรัพย์ดำเนินการในรูปของหน่วยงานที่มีได้แสวงหากำไร โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการดำเนินการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปอย่างมีระเบียบและยุติธรรม ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ อันได้แก่ธุรกิจให้บริการเกี่ยวกับหลักทรัพย์จดทะเบียน เป็นสำนักหักบัญชี ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ นายทะเบียนหลักทรัพย์ ธุรกิจให้บริการด้วยข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์ หรือธุรกิจทำนองเดียวกัน ประกอบธุรกิจอื่นใดโดยได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ดัชนีราคาหลักทรัพย์ (Stock Price Index) หมายถึงเครื่องมือทางสถิติที่แสดงการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์โดยรวม คำนวณโดยการเปรียบเทียบมูลค่าตลาดหลักทรัพย์โดยรวมในแต่ละวันกับมูลค่าตลาดรวม ณ วันฐาน โดยวันที่กำหนดให้เป็นวันฐานจะมีค่าดัชนีราคาหุ้นเป็น 100 ถ้าดัชนีมีค่าสูงขึ้น หมายความว่าราคาหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์สูงขึ้น เมื่อเทียบกับราคาหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์ลดลงเมื่อเทียบกับราคาหลักทรัพย์ในวันฐานและวันที่ผ่านมา

ดัชนีราคาหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Set Index) หมายถึงอัตราส่วนระหว่างมูลค่าตลาดรวมในวันที่คำนวณกับมูลค่าตลาดรวม ณ วันฐาน วันที่ 18 เมษายน 2518 ซึ่งเป็นวันแรกที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์ และมีการปรับฐานในกรณีที่มีหลักทรัพย์ใหม่เข้าตลาด หรือมีการเพิกถอนหลักทรัพย์ออกจากตลาด หรือมีการเพิ่มทุน ลดทุนควบรวมกิจการกับบริษัทที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์

$$\text{SET Index} = \frac{\text{มูลค่าตลาดรวมของหุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์ ณ วันปัจจุบัน}}{\text{มูลค่าตลาดรวมของหุ้นสามัญทุกตัวข้างต้น ณ 30 เม.ย. 2518}}$$

ดัชนีเซท 50 (SET 50 Index) หมายถึงดัชนีราคาหุ้นที่ตลาดหลักทรัพย์จัดทำขึ้นอีกตัวหนึ่ง เพื่อใช้แสดงระดับและความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญ 50 ตัวที่มีมูลค่าตลาดสูงและการซื้อขายมีสภาพคล่องสูงอย่างสม่ำเสมอ สูตรและวิธีการคำนวณเป็นเช่นเดียวกับการคำนวณ SET Index แต่ใช้วันที่ 16 สิงหาคม 2538 เป็นวันฐาน

ดัชนีราคากลุ่มอุตสาหกรรม (Sectoral Index) หมายถึงดัชนีราคาหุ้นของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ดัชนีราคาหุ้นกลุ่มอุตสาหกรรมนี้จะใช้ราคาหุ้นสามัญทุกตัวที่จัดอยู่ในอุตสาหกรรมนั้นในการคำนวณ เช่น ดัชนีราคาหุ้นกลุ่มสื่อสารคำนวณขึ้น โดยใช้ราคาหุ้นสามัญทุกสถาบันในกลุ่มสื่อสาร เป็นต้น

ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ (Volume) หมายถึงมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์

มูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) หมายถึงมูลค่าตามราคาตลาดของหลักทรัพย์จดทะเบียนซึ่งเป็นค่าที่คำนวณจากการนำราคาปิดของหลักทรัพย์จดทะเบียน คูณกับจำนวนหน่วยของหลักทรัพย์จดทะเบียน โดยเป็นดัชนีหนึ่งที่มีมักใช้สำหรับแสดงขนาดของหลักทรัพย์จดทะเบียน

มูลค่าตามบัญชี (Book Value) หมายถึงมูลค่าของหุ้นสามัญ หรือมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของบริษัท (Net Asset Value) ตามงบบุคลค่าสุดของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ คำนวณได้จากการนำสินทรัพย์รวมหักด้วยหนี้สินรวม ซึ่งก็คือ ส่วนของผู้ถือหุ้นนั่นเอง ในการหามูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นต้องหารด้วยจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว ในกรณีที่บริษัทมีการชำระบัญชีเพื่อเลิกกิจการ ผู้ถือหุ้นจะได้รับเงินทุนต่อหุ้นคืนในจำนวนเท่ากับมูลค่าตามบัญชี ทั้งนี้ หากบริษัทใดมีหุ้นบุริมสิทธิก็ต้องหักส่วนของหุ้นบุริมสิทธิออกก่อน จึงจะคำนวณมูลค่าหุ้นของหุ้นสามัญได้

มูลค่าที่ตราไว้ (Par Value) หมายถึงมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ระบุไว้บนใบหุ้นหรือใบหลักทรัพย์ ซึ่งจะปฏิบัติตามข้อกำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์นั้น ในกรณีของหุ้นทุน หรือข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแล ในกรณีของหลักทรัพย์ต่างๆ มูลค่าที่ตราไว้เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงมูลค่าสำหรับหุ้นหรือหลักทรัพย์แต่ละหน่วย ซึ่งจะใช้เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ทางบัญชีและวิเคราะห์การลงทุน และแสดงให้เห็นถึงทุนจดทะเบียนตามกฎหมายของกิจการในกรณีของหุ้นทุน

ราคาตลาด (Market Price) หมายถึงราคาหุ้นใดๆ ในตลาดหลักทรัพย์ที่เกิดจากการซื้อขายครั้งหลังสุดเป็นราคาที่สะท้อนถึงความต้องการซื้อ และความต้องการขายของผู้ลงทุนในขณะนั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ผลการดำเนินงานของบริษัท อัตราเงินปันผลที่คาดว่าจะจ่าย ความมั่นใจของผู้ลงทุนทั่วไปต่อหุ้นนั้นหรือต่อสภาพของตลาดโดยทั่วไป

ราคาปิด (Close Price) หมายถึงราคาตลาดของหุ้นใดๆ ในตลาดหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขายเป็นรายการสุดท้ายของแต่ละวัน

ราคาเปิด (Opening Price) หมายถึงราคาของหลักทรัพย์ใดๆ ที่เกิดจากการซื้อขายเป็นรายการแรกของแต่ละวัน ราคาเปิดนี้จะเกิดจากระบบ ASSET (ระบบซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์) รวมคำสั่งซื้อและคำสั่งขายหลักทรัพย์ดังกล่าวทั้งหมดที่ส่งเข้ามาในระบบซื้อขายในช่วงก่อนเปิด

ตลาด (Pre-Opening Period) นำมาคำนวณหาราคาที่จะทำให้เกิดการซื้อขายรายการแรกได้จำนวนสูงสุด แล้วจับคู่ให้เกิดการซื้อขายขึ้นเมื่อถึงเวลาเปิดการซื้อขาย ราคานี้คือราคาเปิดของแต่ละหลักทรัพย์ในวันนั้น

เงินปันผล (Dividend) หมายถึงส่วนของกำไรที่บริษัท (หรือกองทุนรวม) แบ่งจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ (หรือหน่วยลงทุน) ตามสิทธิของแต่ละหลักทรัพย์ เงินปันผลของหุ้นบุริมสิทธิกำหนดไว้ตายตัวเป็นร้อยละของราคาตราไว้ แต่เงินปันผลของหุ้นสามัญจะเปลี่ยนแปลงไปตามผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละปี คณะกรรมการบริษัทจะประกาศกำหนดการจ่ายเงินปันผลแก่หุ้นสามัญเป็นคราวๆ ไป การจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นสามัญอาจจ่ายเป็นหุ้นปันผลก็ได้

อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชี (Price Book Value Ratio) หมายถึงอัตราส่วนเปรียบเทียบราคาตลาดของหุ้นสามัญ กับกำไรสุทธิต่อหุ้นสามัญนั้น ซึ่งคำนวณได้ ดังนี้

$$P/BV = \frac{\text{ราคาตลาดของหุ้นสามัญ}}{\text{มูลค่าตามบัญชีของหุ้นสามัญ}}$$

อัตราส่วนนี้บ่งชี้ให้ทราบว่าราคาหุ้น ณ ขณะนั้นสูงเป็นกี่เท่าของมูลค่าในทางบัญชีของหุ้นดังกล่าว หากมีค่าสูง เป็นการแสดงว่าผู้ลงทุนทั่วไปในตลาดคาดหมายว่าบริษัทดังกล่าวมีศักยภาพที่จะเติบโตสูง แต่ขณะเดียวกันก็แสดงถึงระดับความเสี่ยงที่สูงด้วย

อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิ (Price Earning Ratio) หมายถึงอัตราส่วนเปรียบเทียบราคาตลาดของหุ้นสามัญ กับกำไรสุทธิต่อหุ้นของหุ้นสามัญในรอบปี คำนวณได้ดังนี้

$$P/E = \frac{\text{ราคาตลาดของหุ้นสามัญ (P)}}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้นประจำปี 12 เดือนของหุ้นสามัญ (P)}}$$

การคำนวณอัตราส่วนดังกล่าว อาจจะใช้ผลกำไรสุทธิต่อหุ้นประจำปี 12 เดือนล่าสุดในการคำนวณ ซึ่งอัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรต่อหุ้นที่ได้จะเป็น Trailing P/E (P/E จากกำไรที่ผ่านมา) หากใช้กำไรสุทธิต่อหุ้นที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในอีก 1 ปีข้างหน้าในการคำนวณ ค่าอัตราส่วนที่ได้จะเป็น Forward P/E (P/E จากกำไรในภายหน้า)

All rights reserved